

V. Fejezet

Sosem adatik meg másodszor, hogy első benyomást kelts.

(Szergej Vasziljevics Lukjanyenko)

Az alapítás óta a kar számára a nemzetközi kapcsolatok természetesen, sőt jelentősen bővültek az utóbbi években. A kar jelenleg 40 nemzetközi bilaterális együttműködési szerződéssel rendelkezik, elsősorban európai országok felsőoktatási intézményeivel, de több amerikai egyetemmel is igen szoros kapcsolat alakult ki, mind az oktatás, mind a tudományos munka területén.

Mivel a kar már alapítását követően 4 olyan képzést indított hazánkban, melyek teljesen újak voltak, nem rendelkeztek előzményekkel, hagyományokkal, a külföldi szakmai segítség természetes volt a képzési programok kidolgozásában. Ez utóbbi különösen intenzív volt a rendszerváltást követő években. Így indult a szociális munkások képzése, de hasonló volt a helyzet az Egészségügyi Ügyvitelszervező Szak esetében is, melyre így emlékeznek vissza az alapítók, Dr. Szegedi János és Dr. Zagyi Bertalan, korábbi szakigazgatók:

„A mit tanítsunk? kérdésre induláskor nemleges válaszaink voltak, azaz azt tudtuk, hogy mit nem akarunk. Nem akartunk sem programozókat, sem adatrögzítőket, sem alulképzett orvosokat, közgazdászokat, egyáltalán olyan szakembereket képezni, akiknek a képzése más felsőfokú intézményben már bejártatottan folyik. Azt tudtuk, hogy az egészségügy, az informatika, a közgazdaságtan, a management határait egyaránt érintő területre gyakorlati szakembereket képezni csak profi képzéssel lehet...Ezt szem előtt tartva a „mit?” kérdésre adott első igenlő válaszaink a Chicagói Állami Egyetem (UIC) és az AMRA (American Medical Record Association) tananyagának áttanulmányozása, illetve a szakembereivel folytatott konzultációk után születtek”.

Ezzel párhuzamosan a képzési program összeállításához az alapítók szoros kapcsolatokat alakítottak ki számos európai egyetemmel is, így mintául szolgáltak a bristoli, a glasgow-i, a hannoveri és az ulmi egyetemek tantervei. A legszorosabb kapcsolat azután az amszterdami HvA (Hogeschool van Amsterdam) intézményével alakult ki, melynek oktatói nemcsak a curriculum fejlesztésében vettek részt, hanem rendszeres oktatói is voltak a képzésnek.

Hasonló indítás jellemezte a Diplomás Ápoló Szakot is, hiszen már 1991-ben szakmapolitikai döntés született arról, hogy nemzetközi és az Európai Unió normáinak megfelelő ápolóképzés kerüljön kialakításra Magyarországon is. A tanterv kidolgozását, illetve az oktatók felkészítését a Project HOPE Nemzetközi Egészségügyi Oktatási Alapítvány vállalta fel, így alakult ki igen szoros kapcsolat a clevelandi székhelyű Case-Western Reserve University-vel, az East-London University-vel és a finnországi College of Raiumo-val. Az illetékes minisztérium részéről Dr. Csontos András koordinálta a feladatokat, aki később oktatási helyettesként, majd dékáni tanácsadóként is segítette a kar képzéseinek fejlesztését.

Az ápoló szak az elmúlt évtizedekben tovább bővítette nemzetközi kapcsolatrendszerét, mára számos amerikai, kanadai és európai felsőoktatási intézménnyel tart fent szoros kapcsolatokat, a kutatás, az oktatás és a tantervfejlesztés területén. A szak több nemzetközi szervezet tagja, ilyen pl. az ENNE (The European Network of Nursing in Higher Education), amely rendszeres nemzetközi programokat, továbbképzéseket is szervez ún. Intenzív Programok formájában. A szak már két alkalommal volt a szervezője és házigazdája az ENNE tematikus programjainak.

A szak az egyik alapítója az ETNA (European Transcultural Nursing Association) nevű nemzetközi szervezetnek, amely 2006-ban Nyíregyházán tartotta nyári egyetemét. A nemzetközi kapcsolatok

fejlődésének egy újabb állomása volt 2010, amikor is a szak oktatóinak kezdeményezésére a karon került megalapításra a Sigma Theta Tau International-Honor Society of Nursing magyarországi tagszervezete. Az STTI eredetileg az Egyesült Államok legnagyobb ápolószervezete volt, napjainkra azonban már kilépett a nemzetközi szintésre is. A szervezet 1922-ben alakult meg az Indiana Egyetemen, nevük a görög ABC betűiből tevődik össze ($\Sigma\Theta\tau$ - Storgé = Szeretet, Tharsos = Bátorság, Timé = Tisztelet). 1936-ban a világon először finanszírozott ápolástudományi kutatást. A nemzetközi szintésre 1985-ben lépett ki, azóta 86 országban van jelen, 469 tagszervezettel, 405.000 taggal. A szervezetnek saját könyvkiadója és 4 szakmai folyóirata van, ingyenesen kereshető elektronikus adatbázisában 34.000 ápoláskutatási publikáció található, évente átlagosan 500.000 dollárt költ ápoláskutatási programok finanszírozására.

A szervezet európai elnöksége a hazai tagozat megalapítása alkalmából a karon tartotta éves fórumát és közgyűlését 2010-ben.

A szak kiterjedt kapcsolatrendszerének, számos Erasmus-Socrates bilaterális megállapodásának köszönhetően rendszeresen fogad külföldi vendégoktatókat és hallgatókat, és küld oktatókat, hallgatókat külföldre. Résztvevői voltak, és napjainkban is résztvevői számos Erasmus-Socrates Intenzív Programnak is (pl. „Clinical Pathway”, „Health Care and Nursing in Europe”), alapítói egy nemzetközi ápolástudományi vándorkonferenciának, melynek a kar 2010-ben volt a szervezője és házigazdája. A szak 2006-ban Fulbright ösztöndíjas vendégoktatót is fogadhatott, Prof. Dr. Beth Furlong személyében, aki az Omaha University Nursing Faculty oktatója. Furlong professzor az elmúlt években is meglátogatta a kart, hogy előadást, szakmai továbbképzést tartson az oktatóknak.

A nemzetközi kapcsolatok „ápolásában” különösen a szak két oktatója, Dr. Papp Katalin és Újváriné Dr. Siket Adrienn szereztek elévülhetetlen érdemeket.

Dr. Papp Katalin

**Újváriné Dr. Siket
Adrienn**

A számos partnerkapcsolatból érdemes kiemelni a csehországi University of South Bohemia (Ceske Budejovice) intézményével kialakított igen intenzív, és sokrétű együttműködést, hiszen ez a szak egyik olyan kapcsolata, amely az oktatástól, a tantervfejlesztésen át a közös kutatási programokig a teljes palettát magába foglalja.

Prof. Dr. Valéria Tóthova, az egyetem Egészségügyi és Szociális Karának dékánja így emlékezett vissza a kezdetekre, és a kapcsolatok folyamatos bővülésére:

„Tíz évvel ezelőtt Budapesten, egy nemzetközi konferencián találkoztam először Papp Katalinnal. A megismerkedésünk után bemutatta nekem Dr. Lukácskó Zsoltot, az akkori dékánt. Rövid bemutatkozásom után arra tereltem a szót, hogyan lehetne együttműködni az ápolóképzés terén. Erre a kérdésre adott válasza még ma is a fülemben cseng: éppen egy neves szakemberrel találkoztam, aki Nyíregyházán az ápolóképzésben jelentős szerepet tölt be.

**Prof. Dr. Valéria
Tóthova**

Az első utam Ceske Budejoviceről Nyíregyházára már az elkövetkező év áprilisában megvalósult, amikor a Diplomás Ápolók Konferenciáján egy előadással vettem részt. Akkoriban Csehországban még csak tervezgettük az ápolóképzés átalakítását, amely keretén belül a főiskolai és egyetemi képzés megvalósítására törekedtünk.

Későbbi találkozásunkkor már egy éve létezett az Egészségügyi Szociális Karunkon az ápolók egyetemi képzése. Visszatérve a 2001 évre, Papp Katalinnal és a többi magyar kollégával nagyon sokat beszélgettünk a cseh, és a magyar ápolásról. Rövid időn belül újból Nyíregyházára utaztam, de már nem egyedül, hanem a Karunk dékánjával és így megindultak a hivatalos tárgyalások is. A két dékán megbeszélését a két egyetem együttműködési szerződésének az aláírása követte.

A hivatalos tárgyalásokon kívül részletesen megismerkedtünk az egyetem történetével, meglátogattuk a Megyei Kórházat és más egészségügyi intézetet, ahol a kar hallgatói a szakmai gyakorlatukat végzik. A Délcsehországi Egyetem rektora és a kar korábbi dékánja a mai napig emlegetik, hogy olyan csodálatos, kedves és nagylelkű emberekkel, mint Nyíregyházán, még nem találkoztak.

A szerződés aláírásával megkezdődött az a csereprogram, amely mind a mai napig évről évre sikeresen realizálódik – cseh hallgatók érkeznek Nyíregyházára és magyar hallgatók Ceske Budejovicere. Hallgatóink megismerkednek az egészségügyi rendszer jellegzetességeivel, s az ápolás területén megbízott szakemberek avatják be a magyar ápolás titkaiba. Szívesen emlékeznek vissza az itt töltött napokra, s ha lehetőségük lenne rá, örömmel visszatérnének Nyíregyházára.

Nemcsak hallgatók utaznak Nyíregyházára, hanem magam is minden évben meglátogatom az Egészségügyi Kart – az ápolási tanszék szakembereivel dolgozunk együtt. Természetesen, kolléganőim is aktív részesei ennek az együttműködésnek. Bekapcsolódunk az előadásokba és közös publikációink jelennek meg. Az együttműködésünk nemcsak a kétoldali egyetemi szerződés alapján történik, hanem az Erasmus-programon belül is. A nyíregyházi kollégák szintén részt vesznek a Karunk által szervezett programokban.

A nemzetközi együttműködéseknek, csereprogramoknak nagy jelentőségük van, mert gazdagítja ismereteinket, tudásunkat. Nemcsak az Európai Unióba való tartozásunk, hanem a globalizációs folyamatok is megkövetelik, hogy megismerjük egymást, közösen fejlesszük szakunkat és átadjuk pedagógiai ismereteinket, kutatási eredményeinket egymásnak. Megtiszteltetés részemre, hogy együtt dolgozhatok a nyíregyházi kollégákkal, s kívánom, hogy további sikereket érjenek el az oktatás és a tudományos kutatómunka területén. Eddigi elért eredményeik tanúsítják, hogy minden szakon kiváló szakemberek dolgoznak, s ez a garancia arra, hogy az elkövetkező évtizedekben a Debreceni Egyetem Egészségügyi Kara eleget fog tudni tenni a rohamos fejlődés új kihívásainak”.

Az igen intenzív együttműködés egyik friss példája egy nemzetközi együttműködésben megvalósuló mesterképzés programjának kidolgozása, amelyben a cseh intézmény mellett török partnerekkel dolgozik együtt a szak. Cél egy Geriatric Nursing elnevezésű joint degree program kidolgozása.

Hasonló indulás jellemezte az Általános Szociális Munkás Szakot, ahol a külföldi kapcsolatok viszonylag hamar közös, nemzetközi kutatócsoportok kialakulásához vezettek. 1993 óta létezik a LOSS (Local Organisation of Social Security) összehasonlító kutatási program, amely német kollégák kezdeményezésére jött létre, a kar pedig német és angol egyetemek mellett az alapítók közé tartozik. A vizsgálatban hazánkat a kar, és az MTA Politikai Tudományok Intézete képviseli, mellyel 2004-ben együttműködési megállapodást is kötöttünk a szociálpolitikai és egészségpolitikai közös kutatási programok lebonyolítása érdekében. Változó formában, változó témakörökkel ugyan, de a LOSS program napjainkban is működik, időközben csatlakoztak hozzá amerikai, finn, és olasz intézmények is. Az egyik első belépő partner a finnországi Oulu egyeteme volt, amelyet Prof. Hannu Pietiläinen és Aira Vanhala képviselt a kutatócsoportban, a bilaterális kapcsolatok azonban rövid idő alatt kiszélesedtek, ahogyan erről Hannu Pietiläinen egyik interjújában is megemlékezett:

„1993-ban voltam olyan szerencsés, hogy először látogathattam Nyíregyházára. Már tudtam valamennyit Magyarországról, mivel tíz évvel ezelőtt néhányszor megfordultam az országban. De 1993 végén hivatalos kapcsolat kezdődött a két egyetem között. Azóta számtalan alkalommal látogathattam el Magyarországra, ahol nagyon sok jó kollégám és barátom van.

Az együttműködés a kezdetekben a hallgatói, illetve tanár-cserét jelentette, amely 1994 májusában kezdődött, amikor két magyar diák érkezett Finnországba. Még emlékszem arra a napra, amikor a diákok, Kati és Laci (Szoboszlai Katalin és Patyán László) megérkezett Ouluba.

Május elseje a tavasz karneválja Finnországban.

A városban mindenhol jókedvű diákokat és embereket láthattunk, akik mulatságos ruhákat viseltek, gyerekek lufikkal, a felnőttek pedig boroztak, söröztek. Májusban nálunk 24 órás világosság van, mert a nap későn nyugszik és nagyon korán kel. Ez problémát jelenthet, ha valaki nincs hozzászokva az esti napfényhez. Lacinak elég nagy gondot okozott az éjszakai alvás a szokatlan világosság miatt, ezért egy fekete sötétítőt rakattunk a szobája ablakára, ami segített. Katinak szintén emlékezetes lehet az a finnországi látogatás, mivel balesetet szenvedett a Kuusamo-i vadonban. Egy gyalogtúrát tettünk a keleti határ közelében és megsérült a lába, a gyaloglás komoly gondot okozott számára. Ezért 4 órát töltöttünk a Kemijarvi-i egészségközpontban, Lappföld északi részén és munka közben figyelhettük meg, hogyan is működik az egészségügyi szolgáltatás. Ez volt az, amit úgy hívhattunk, hogy a tapasztalati tanulás folyamata.

A jó kezdés után, majdnem minden évben tudtunk diákokat és tanárokat fogadni és küldeni a csereprogram keretében. De más tevékenységekben is részt vettünk közösen, Németországgal és Olaszországgal felváltva, különböző helyszíneken rendeztünk meg például egy európai Intenzívprogramot. Az egyik legfontosabb kapcsolat a LOSS csoport, amelyben évente szervezünk nemzetközi konferenciákat néhány európai országban és az Egyesült Államokban is. A szociális szolgáltatások és a

**Prof. Hannu
Pietiläinen**

különbéféle szakmai újdonságok iránti közös érdeklődés a sarkalatos pontjai ennek a nemzetközi hálózatnak. Természetesen sokat tanultunk a szolgáltatási rendszerekről és a szolgáltatások átadásáról ezen évek alatt, de szintén széles körben tájékozódunk arról, hogy mi is folyik Európában és Észak-Amerikában. Szintén a LOSS témái közé tartoznak a társadalmak jelenlegi változásai, például az idősödés kérdései, az alkohol és drogproblémák, a nemzetközi vándorlás és regionális változások.

Nemzetközi programjainkban az egyik legfontosabb kapcsolatunk a szociális munka oktatásában való együttműködés Nyíregyházával. A szociális munkához társult az ápolás, a sürgősségi ellátás, és a fizioterápia”.

A LOSS programból az elmúlt években számos hazai és nemzetközi publikáció, kiadvány született, a kutatócsoport tagjai rendszeresen szerveznek konferenciákat, a kar eddig három alkalommal volt házigazdája a csoport éves ülésének. A házigazda szerep pedig újabb kapcsolatot is eredményezett, ezúttal az amerikai Louisville-i Egyetemmel, melynek képviselője Prof. Dr. Thomas R. Lawson mára szinte a kar „főállású dolgozójává” vált, olyan intenzív kapcsolattá fejlődött a kezdetekkor a kutatási programra vonatkozó együttműködés. Egyik nyíregyházi látogatásakor adott interjújában így emlékezett vissza erre az időszakra Lawson professzor:

„Először 1995-ben találkoztam Fábrián Gergellyel az egyik első LOSS konferencián Birminghamben, Angliában. Ezt követően Olaszországban, Finnországban és az Egyesült Államokban voltak közös konferenciáink. Amikor Magyarországra érkeztem a LOSS konferenciára, felismertem, hogy milyen csodálatos hely is ez a melegségével, nyíltságával és a nyíregyházi emberek barátságosságával. Olyan helynek tartottam a főiskolai kart, ahol elkötelezettek a diákok magas színvonalú oktatása iránt, jelentős szerepet játszanak a helyi közösségben, valamint a társadalomban – pontosan úgy, ahogy ezt egy főiskolának tennie kell.

**Prof. Dr. Thomas
R. Lawson**

Emiatt azonnal egy csereprogramot kezdtem el tervezni az egyetemem és az egészségügyi kar között Dr. Lukácskó Zsolttal, Dr. Horváth Lászlóval és Gergellyel. Először 1999-ben hoztam diákokat Nyíregyházára. Nagyon jól emlékszem az előadásokra, amelyeket a hallgatóimnak tartottak a karon, a START Vállalat meglátogatására Balogh Zoltánnal, a Guszevi általános iskola meglátogatására Patyán László vezetésével, a Debreceni Egyetem, valamint a Csapókerti Közösségi Ház meglátogatására Debrecenben Giczey Péterrel, és természetesen a fantasztikus ételekre melyet a csoportunk számára biztosítottak.

Az első látogatásom óta a csereprogram egyre növekedett és egyre sokszínűbbé vált. Minden második évben (2001-ben, 2003-ban, 2005-ben, 2007-ben, 2009-ben, és 2011-ben) vittem diákokat a főiskolára azért, hogy tapasztalatot szerezzenek az ösztönző előadásokból, a különböző új intézmények, szociális szolgáltatók meglátogatásával, de például a START, a Periféria mindig az állandó programjaink közé tartozott.

Továbbá sikerült betekintést nyerni Nyíregyháza és környéke kulturális életébe is. Meghallgattuk a Banchieri, valamint a Pro Musica kórust, megnéztünk helyi néptánc programokat, és ellátogattunk Tokajba, ahol vacsoráztunk és megkóstoltuk a borokat egy helyi borospincében - mindezt a kar valamint a helyi tanárok szervezésében -, melyek fontos mozzanatai voltak minden látogatásunknak.

Amikor külföldre utazunk a diákjaim mindig aggódnak az étkezés miatt, de ők rajongva beszéltek azokról az ételekről, amelyeket a menzán, a START Vállalatnál, vagy a helyi éttermekben fogyasztottak a programok alatt és azt kívánják, bárcsak ilyeneket ehetnének Louisville-ben. Minden diákom azt mondja, hogy a főiskolai karral való csereprogram a legjobb, ami létezik és a legfontosabb ok, az ott élő emberek! Mindig azt mondják nekem, hogy a legcsodálatosabb emberek ott vannak Nyíregyházán.

Nemcsak diákok voltak a csereprogram keretében Nyíregyházán, mivel az egyre tartalmasabb program sokkal több mindent foglal mára magába. Néhány kolléga a karról ellátogatott Louisville-be 2000-ben és 2007-ben, valamint közösen rendeztük meg a Szociális munka az egészségügyben című amerikai - magyar konferenciát. A konferencia anyaga a napokban jelent meg könyv formájában, a két intézmény közös kiadásában. 2009 őszén Dr. Anna Faul – elismert gerontológiai szakértője a louisville-i

egyetemnek – látogatott Nyíregyházára egy konferenciára, előadásokat tartott a hallgatóknak, és ez az együttműködés még folytatódni fog.

Mi is ennek a nagyszerű csereprogramnak a titka? Maguk az emberek! Azok az emberek, akik együtt dolgoznak, akik barátok – kollégák és elkötelezettek aziránt, hogy a legjobb oktatást biztosítsák a diákoknak, legyenek azok Amerikában, vagy Magyarországon. A közös programok, melyek elkötelezetté teszik a diákokat arra, hogy egy globális társadalomban tanuljanak és dolgozzanak, akadémikusok, akik kutatásokat vezetnek azért, hogy javítsák, segítsék az emberek életét, nem foglalkozva azzal, hogy hol élnek, a diákok, akik együtt tanulnak és dolgoznak határokon túl azért, hogy gyarapítsák tudásukat és javítsák képességeiket”.

A Louisville-i Egyetemmel és Lawson professzorral való együttműködés az utóbbi években tovább bővült, hiszen irányításával és főszerkesztői munkájával sikerült kiadni a szociális munka angol-magyar és magyar-angol értelmező szótárát, részt vett a kar több nemzetközi pályázatában és oktatóként is számos alkalommal tartott előadást hallgatóinknak. Az együttműködés „gyümölcse” 2014-ben ért be, amikor is Lawson professzor Magyarország Köztársasági Elnökétől megkapta a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését, amelyet az Országházban vehetett át Lezsák Sándortól, az Országgyűlés alelnökétől. A kitüntetés indoklásában a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karával való együttműködés, az amerikai-magyar diákcsera fellendítése érdekében végzett tevékenység, valamint a közös tudományos munka szerepelt.

A csereprogram folyamatosan bővült, a Nyíregyházán járt amerikai mesterszakos, illetve PhD hallgatók közül többen szintén a kar „munkatársai” lettek, az együttműködés pedig azóta is folyamatos. Dr. Steve Drewry, aki a kétezres évek közepén még PhD hallgatóként járt Nyíregyházán, s aki mára már az ohio-i Capital University vezető oktatója, egy újabb bilaterális kapcsolat képviselője, így írt első látogatásának élményeiről:

„A budapesti Keleti-pályaudvar lassan eltűnt mögöttem és elhelyezkedtem az ülésben a hosszú útra Nyíregyházáig. Az Egyesült Államokból Amszterdamiig tartó repülőút nagyon fárasztó volt, de ezután egy rövid járattal a magyar MALÉV-val megérkeztem a FERIHEGYI repülőtérre. Az út kellemes volt, jól éreztem magam, mivel a barátságos légikísérők kitűnő magyar ételeket szolgáltak fel. Mindig ideges vagyok a repüléstől, és úgy éreztem magam, mint aki napok óta nem aludt.

A vonat keresztül gördült Budapest külvárosain, fokozatosan haladtunk a városból kifelé, az épületek egyre kevésbé voltak ipari jellegűek, sokkal inkább emberek által lakottak, míg fokozatosan bele nem simultak az Alföld nyugati szélébe.

A vonat lágyan rázkódott a vágányokon, sebességét lassan fokozva hozzászoktam a vonat ritmusához, mely végül elringatott engem, egy hosszú, megérdemelt álomba.

A kimerültség miatt nem aludtam sokat, izgatott voltam. Hosszú ideig bámultam ki az ablakon, néztem az elsuhanó tájat. A vonat mérföldeken keresztezte a végeérhetetlen üres, havas mezőket, újra és újra falvakkal megszakítva, melyek a sínekhez közel kerültek el. A házakat összeépítették, mintha a szél zordsága miatt bújtak volna össze; barnák, mállottak és időtlenek voltak. A falvakkól sáros nyomok vezettek az utakra, autók oly ritkán és szükségtelenül látszottak rajtuk. Egyszerű fasor szegélyezte a horizontot a távolban, mely tisztábbá vált, amint a nap ereszkedett és az alkonyat leszállt.

Láttam, amint a rókák versenyeznek nyulakat kergetve az üres mezőn, azonban a vonat túl gyorsan haladt, hogy láthassam mi lett a vége. Később láttam egy kis őzet, amint a hóval fedett tarlót kutatta ételért. Az ismerős állatok látványa felvidított, a vidéket kevésbé idegenné tette. A föld nagyon

sötét volt és kemény, csakúgy, mint nálunk Ohio-ban, tökéletes kukoricatermesztésre, de furcsán őrizetlen.

Egy másik faluban, éppolyan mint az előző, halvány fények pislákolnak az ablakokban, füst gomolygott a kéményekből a sötétségbe, és szállt tova. Idővel egy város tűnt fel hatalmas arc nélküli épületeivel, melyek hirtelen emelkedtek ki a síkságból, praktikus lakásokkal az öreg proletároknak, melyeket jóval a rendszerváltás előtt építettek, de valahogy fennmaradtak.

Ezek utat engednek az otthonokhoz; ragyogó sárgára, kékre és fakó zöldre festettek, melyek a szocializmus és a terror előtti életre emlékeztetnek, melyek mostanra helyreállt és felélénkült a jobb jövő felé tekintve. A fények melegen pislákolnak az ablakokban. Emberek vannak az üzletekben és az utcákon. A vonat lassan megállt az állomáson. Levonszoltam csomagjaimat a vonatról, az aluljárón felmentem az állomásra és először pillantottam meg Nyíregyházát. Valahogy egyáltalán nem éreztem idegennek.

Magyar kollégáim, Patyán László és Fábrián Gergely üdvözöltek, akikről sokat hallottam, de akikkel sohasem találkoztam. A mosolyuk azt mondta, hogy jó kezekben leszek. Együtt utaztunk a Hotel Centrálba, ahol megszálltam, miközben beszélgettünk az utazásomról és ismerkedtünk egy kicsit. Nagyon szívélyesek voltak hozzám. Minden kezdeti bizonytalanságom tovaszállt. Az elkövetkezendő néhány hétben számos magyar kollégával találkoztam, akikkel hamarosan barátok lettünk. Bay Ilona tolmácsolt, könnyen megértettük egymást, mesélt egy nyakláncról, melynek a medálja egy John F. Kennedy ezüst fél dolláros volt és arról, mennyire szerette azt.

Felfedeztem, hogy Lacinak és nekem ugyanúgy szenvedélyünk a sporthorgászat, és azt, hogy Gergely, csakúgy mint én, imádja a chicagói blueszenét. Lacival horgász sztorikat osztottunk meg egymással etetésről, csalikról és nagy csukák fogásáról. Hiszem, hogy két horgászember a valót mondja egymásnak, ami elmúlt. Gergely és én örömmel osztottuk meg a blues iránti szeretetünket. Muddy Waters, Buddy Guy, Junior Wells, Eric Clapton és először hallottam Deák Bill Gyula 'Bort, Bluest, Békességet!' dalát.

Természetesen dolgoztam is. Nagyon sokat tanultam a magyar szociális munkáról és a magyar történelemről, de legfőképpen a magyar emberekről és valamit önmagamról. Keresztülutaztam az Egyesült Államokat, éltem Középnnyugat-Amerikában, Chicago-ban, Kaliforniában, Oregonban, jártam Alaszkában, Kanadában és rengeteg csodálatos emberrel találkoztam. De igazán sehol sem találkoztam olyan nyitott, kedves és nagylelkű emberekkel, mint itt Nyíregyházán.

Az első látogatás óta számos projekten dolgoztam együtt a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karának oktatóival. Együttműködtünk az MSc képzés tantervének kidolgozásán, etikai kutatásban, és az egészségügyi szociális munkában is.

Megtisztelve érzem magam, hogy kis mértékben hozzájárulhattam a főiskola (Kar) sikeréhez, de ami a legértékesebb számomra az a barátság, amelyet ápolok a kedves és becses kollégáimmal.

Segítettetek kinyitni a szememet egy új világra, amely felülmúlta eddigi tudásomat és tapasztalataimat, és gazdagítottatok életemet a jelenléteitekkel”.

A nemzetközi kapcsolatok bővülése tette lehetővé, hogy a kar az elmúlt öt évben, a tavaszi időszakban rendszeresen megrendezhette az ún. Nemzetközi Oktatói Hetet, melynek során külföldi vendégoktatók tartottak előadásokat a hallgatóknak, mind társadalomtudományi, mind

egészségtudományi, gyakorta mindkét területet érintő, interdiszciplináris témakörökben. A kurzusok sajátága volt, hogy azokon minden szak hallgatói részt vehettek, a követelmények teljesítése után pedig kreditpontot szerezhettek. A nemzetközi hetet nemcsak előadások, hanem kifejezetten gyakorlatorientált szemináriumok is jellemezték. Az elmúlt időszakban cseh, szlovák, lengyel, román, német, osztrák, francia, svájci, finn, török, bolgár és amerikai vendégprofesszorok kurzusain vehettek részt a hallgatók.

Egyikük, Prof. Dr. Ellen L. Csikai, az alabamai egyetem professzora, aki 2008-ban Fulbright ösztöndíjasként oktatott a karon, így emlékezett vissza a kapcsolatfelvétel időszakára:

„Egy Fulbright ösztöndíj keretében nyílt lehetőségem arra, hogy megismerjem az Egészségügyi Kart, 2008 januárjától júniusig. Amikor elhatároztam, hogy jelentkezek a Fulbright ösztöndíj programjára az első és egyetlen gondolatom az volt, hogy Magyarországra menjek. Mindezt azért, mivel tudtam, hogy a szociális munka területén szerzett tapasztalatom, oktatói szaktudásom, valamint az egészségi állapotra, a haldoklásra, a hospice-ra és a palliatív gondozásra vonatkozó kutatásaim egyre nagyobb érdeklődést keltenek és egyre

**Prof. Dr. Ellen L.
Csikai**

fontosabbak Magyarországon (és Közép-, valamint Kelet-Európa más részein). De más okom is volt, hogy a Magyarországon való tanítást választottam. Nagyapám Tiszaladányban született, Magyarországon (édesapám oldalán mindkét nagyszülőm magyar származású). Úgy éreztem, kapcsolatban vagyok a magyar emberekkel és jobban meg akartam ismerni a származásomat.

Szerencsés voltam, hogy már a pályázatom során kapcsolatot alakíthattam ki az Egészségügyi Karral. A Kar tapasztalt szakembert akart hozni a Szociális Munka Alapszakra különösen azért, mert az Egészségügyi Szociális Munka Mesterképzés fejlesztéséről volt szó, melyet akkor kínáltak először a hallgatóknak.

Mindketten azonnal láttuk, hogy ez a kapcsolat előnyös lehet nekem, mint tanárnak és a karnak, valamint a diákoknak egyaránt. Miután megtudtam, hogy elnyertem a Fulbright ösztöndíjat, értesültem arról, hogy az Egészségügyi Kar néhány tagja az Egyesült Államokba érkezik egy konferenciára. Ekkor az Alabama-i Egyetem dékánjának nagylelkű segítségével sikerült megszerveznem számukra Szociális Munkás Karunk meglátogatását. Meglátogatták az egyetemet, előadást tartottak a kar oktatóinak és a diákoknak a magyarországi szociális munka oktatásáról, a szociálpolitikáról, valamint az idősek részére nyújtott szolgáltatásokról. Meglátogattuk a környező vidék egészségügyi és szociális szolgáltatásait. Ez nagyszerű lehetőség volt mindannyiunk számára, hogy megismerjük egymást mielőtt Magyarországra érkezek 2008 januárjában.

Érkezésemkor azonnal úgy üdvözöltek, mint egy igazi magyar partnert. A kollégák segítettek beilleszkedni a magyarországi, valamint a főiskolai (kari) életbe. Kurzusokat tartottam egészségügyi szociális munkából és palliatív gondozásból tolmácsolással és angol nyelven egyaránt. Lehetőségem nyílt arra, hogy előadást tartsak minden szak, valamint a helyi közösség tagjai számára. Továbbá sok szociális intézményt meglátogattam, ezáltal megérthettem, hogy milyen szolgáltatásokat ajánlanak a rászoruló embereknek, illetve megtudhattam, hogy milyen segítségre lehet szükség ahhoz, hogy emelkedjen a magyarok életminősége, különös tekintettel az egészség területére. A helyi szakemberek szívesen

fogadtak és mutatták be szolgáltatásaikat, valamint azt, hogy milyen kihívásokkal kell szembenézniük szolgáltatásaik biztosítása során.

A Magyarországon eltöltött idő alatt lehetőségem nyílt arra is, hogy kutassam családom történetét, találkozzak rokonaimmal, akiket látogatásom előtt nem ismertem. Ebben a karon dolgozó kollégáim is segítségemre voltak, mivel ismertek olyan embereket, akik segíteni tudták kutatásomat. El nem tudom mondani mit jelentett ez nekem, különösen az édesapámnak! Ellátogathattunk Tiszaladányba, megnézhettem azt a falut, ahol a nagyapám született és nevelkedett 11 éves koráig és természetesen találkozhattam a még ma is ott élő rokonaimmal. Az újonnan megtalált családom teljesen befogadott és ezért nagyszerű emlékeim vannak róluk. Nagyon sok emberrel találkoztam a kar révén, akikkel egy életre barátok, kollégák leszünk és remélem, visszatérhetek Magyarországra, valamint a karra még sokszor a jövőben. Örökké hálás leszek a lehetőségért és a kedvességért, amit irántam mutattak”.

A kapcsolat az alabamai egyetemmel és Dr. Csikaival azóta is igen intenzív. Kezdeményezésére és segítségével rendezhette meg a kar a pszichoszociális onkológia legjobb gyakorlatai témájú magyar-amerikai közös konferenciát, melyet a Cancercare és a NASW (National Association of Social Workers) támogatott. A szak oktatói és az amerikai partnerek jelenleg is egy közös összehasonlító kutatási program megvalósításán dolgoznak.

Az amerikai kapcsolatok bővülésének egyik legújabb állomása volt 2014-ben, amikor is sor került a karunk, valamint a College of Osteopathic Medicine-Nova Southeastern University (Ft. Lauderdale, Florida, Egyesült Államok) közötti, igen széleskörű együttműködési megállapodás ünnepélyes aláírására, amelyen a magyar fél részéről Prof. Dr. Semsei Imre dékán, az amerikai fél részéről pedig Prof. Cecilia Rokusek látta el kézjeggyével a szerződést.

A képzés jellegéből következően intenzív nemzetközi együttműködés jellemzi a SOWOSEC (Szociális Munka és Szociális Gazdaság) mesterszakot, amelynek keretében a hallgatók osztrák, lengyel, román, francia és svájci előadók óráin vehettek részt, míg a szak oktatói Lengyelországban, Ausztriában, Németországban, Romániában, és Szlovákiában tartottak előadásokat. A nemzetközi oktatói és hallgatói mobilitást egy sikeres CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies) pályázat is segíti, melyben a szak osztrák, román, szlovák, cseh és lengyel partneregyetemekkel dolgozik együtt. A szak hallgatói is sikeres pályázóknak minősültek, hiszen romániai és osztrák szakmai gyakorlatra nyertek el egy-egy Campus Hungary pályázati támogatást.

Kötelező nemzetközi szakmai gyakorlatra a SOWOSEC képzés minden évben fogad külföldi hallgatókat, általában Ausztriából. Ebből az alkalomból 2013-ban látogatást tett a karon Dr. Michael Zimmermann, Ausztria nagykövete, aki találkozott a kar oktatóival és részletesen tájékozódott a mesterszak működésével kapcsolatos kérdésekről, konzultált az osztrák hallgatókkal is.

A szak 2012 októberében rendezte meg az „Új utakon-Szociális gazdaság” című nemzetközi konferenciát, amelyen osztrák, francia, ukrán és magyar előadók mellett Dr. Andor László, Foglalkoztatásért, a szociális ügyekért és a társadalmi összetartozásért felelős Európai Unió biztos is előadást tartott.

A nemzetközi pályázatok sorából kiemelendő, hogy a kar konzorciumi partnerként vett részt 2014-ben az AlterEgo Egyesület sikeres HUSKROUA programjában, melynek témája a „Skills for future – tackling urgent public health challenges with sharing knowledge, multiplication good experiences and working on white fields for better health” volt, s amelyben a kar az Ungvári Nemzeti Egyetemmel és ukrán civil szervezetekkel dolgozott együtt. A programba egészségügyi és szociális képzésekben résztvevő hallgatók is bekapcsolódtak.

©Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar
Szerkesztették: Fábán Gergely és Ricsei Béla